

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМІРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	З'явилось 0	Екземпляр № 1	Арк. __ / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій
та освіти впродовж життя

26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи наукових досліджень»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності В11.10 «Філологія. Прикладна лінгвістика»
освітньо-професійна програма «Філологія (прикладна лінгвістика)»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра теоретичної та прикладної лінгвістики

Схвалено на засіданні кафедри
теоретичної та прикладної лінгвістики
25 серпня 2025 р.,
протокол № 8

Завідувач кафедри
Свгенія КАНЧУРА

Гарант освітньо-професійної програми
Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

Розробник: к.ф.н. доц, доцент кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики,
Свгенія КАНЧУРА

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності В11.10 «Філологія. Прикладна лінгвістика» освітньо-професійна програма «Філологія (прикладна лінгвістика)» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 26 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк __ / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»	обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність В11.10 «Філологія. Прикладна лінгвістика»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних __ самостійної роботи – __	Освітній ступінь «назва освітнього ступеня»	Лекції
		16 год.
		Практичні
		16 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 36 % аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/B11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. __ / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» полягає у вивченні основних закономірностей процесу здобуття, опрацювання та формування нових знань як основного продукту діяльності науковця; набутті системних знань про структуру та етапи наукового дослідження, правил і логіки оформлення результатів дослідження, наукову етику та академічну доброчесність, розширенні гуманітарного світогляду через поєднання контекстів гуманітарних і природничих наук, міждисциплінарних розвідок та розвиток критичного мислення й медіаграмотності, розширення та вдосконалення інструментарію науковця з опертям на новітні досягнення в галузі інформаційних технологій та штучного інтелекту.

Відповідно до визначеної мети курс складається з двох змістових модулів: *Науковий пошук* та *Оприлюднення результатів дослідження*. Такий підхід передбачає розгляд засобів пошуку інформації, відбору та опрацювання джерел, стандарти оформлення та презентації результатів наукового дослідження.

Завданнями навчальної дисципліни є:

ознайомити студентів з основними методами наукового дослідження, видами реферування та анотування матеріалу, елементами наукової статті, стандартами бібліографічних посилань; узагальнити та систематизувати здобуті студентами знання про методологію наукового пошуку; розширити й поглибити філологічну підготовку студентів, навички критичного й аналітичного мислення.

Під час вивчення дисципліни у студентів формуються знання про:

- новітні інструменти пошуку та опрацювання інформації,
- основні етапи наукового дослідження та формування дослідницького проєкту,
- засадничі принципи наукового пошуку та опрацювання інформації,
- засади наукової етики та академічної доброчесності,
- засоби оприлюднення результатів дослідження;
- тенденції розвитку світової наукової думки.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності **035 «Філологія»**:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 5

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів навчання** за спеціальністю **035 «Філологія»:**

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Науковий пошук

Тема 1. Етапи наукового дослідження

(ЗК 6, ЗК 13; ФК 7, ФК 8; ПРН 2, ПРН 19)

Поняття наукового дослідження. Шлях від творчого задуму до кінцевого оформлення наукової праці. Об'єктивність. Ідея. Формування нового знання. Спадкоємність результатів творчості. Науковий пошук. Принципи роботи з науковими джерелами. Інструментарій наукового пошуку, функції та різноманіття засобів інформаційних технологій та штучного інтелекту.

Тема 2.

Структура наукового дослідження

(ЗК 4, ЗК 6; ФК 7, ФК 8; ПРН 2, ПРН 3)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 6

Визначення етапів наукового проєкту. Опрацювання джерел, прийоми читання, збереження інформації: реферування, анотування. Види рефератів. Необхідні елементи анотації. Мета та функції реферування й анотування.

Тема 3. Довідкова література

(ЗК 6, ЗК 13; ФК 7, ФК 8; ПРН 2, ПРН 7)

Словники та енциклопедії Види словників. Структура словникової статті. Засади створення енциклопедичних видань. Історія енциклопедії як жанру. Інші довідкові джерела. Цифрові довідкові джерела, принципи верифікації та ступінь довіри. «Народні» словники та енциклопедії: підходи до використання даних. Формування запиту до пошукових систем та завдання для штучного інтелекту. Вміння сформулювати питання та поставити задачу.

Тема 4. Методи наукового дослідження

(ЗК 4, ЗК 13; ФК 7, ФК 8; ПРН 7, ПРН 19)

Методи та методологія. Теоретичні й емпіричні методи. Індукція, дедукція, аналіз, синтез, спостереження, гіпотеза, описовий, порівняльно-історичний, типологічний, зіставний, структурний, функціональний, конструктивний методи, дискурс-аналіз тощо. Вибір та поєднання методів у процесі дослідження. Принцип міждисциплінарної взаємодії.

Змістовий модуль 2. Оприлюднення результатів дослідження

Тема 5. Структура статті як логічний шаблон

(ЗК 4, ЗК 6; ФК 8, ФК 7; ПРН 2, ПРН 3)

Вибір теми дослідження. Обґрунтування наукового проєкту. Логічне обґрунтування елементів наукової статті. Постановка проблеми, тема, мета й задачі розвідки, предмет і об'єкт розвідки, огляд літератури з теми, наукова новизна та практичне застосування результатів дослідження, висновки й перспективи подальшого дослідження.

Тема 6. Апробація наукового дослідження

(ЗК 4, ЗК 13; ФК 8, ФК 7; ПРН 3, ПРН 19)

Роль наукового спілкування. Конструктивність і продуктивність дискусії. Принципи, етапи організації та функціонування дослідницьких центрів. Конференції, симпозиуми, форуми. Опанування та рецензування, експертна оцінка робіт, обговорення на семінарах та в дослідницьких групах. Усна презентація роботи, поняття про регламент та ілюстративний матеріал.

Тема 7. Види наукових публікацій

(ЗК 6, ЗК 13; ФК 7, ФК 8; ПРН 2, ПРН 19)

Види й формати наукових публікацій. Співавторство, роль наукового керівника. Тези, стаття, есе. Вимоги до кваліфікаційних робіт. Процедура захисту кваліфікаційних робіт. Види наукових журналів. Доступність результатів дослідження для світової наукової спільноти. Поняття індексації журналів. Онлайн бази наукових робіт.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 7

Тема 8 Нормативно-правове забезпечення наукової діяльності в Україні (ЗК 4, ЗК 6; ФК 7, ФК 8; ПРН 7, ПРН 3)

Система наукових установ України. Нормативні акти, що регулюють наукову діяльність. Науковий проєкт як організаційна єдність. Експертиза. Інновації. Прикладна й фундаментальна наука. Популяризація науки.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Науковий пошук				
Тема 1. Етапи наукового дослідження	11	2	2	7
Тема 2. Структура наукового дослідження	11	2	2	7
Тема 3 Довідкова література	11	2	2	7
Тема 4 Методи наукового дослідження	12	2	2	8
Разом за змістовий модуль 1	45	8	8	29
Змістовий модуль 2. Оприлюднення результатів дослідження				
Тема 5 Структура статті як логічний шаблон	11	2	2	7
Тема 6 Апробація наукового дослідження	11	2	2	7
Тема 7 Види наукових публікації	11	2	2	7
Тема 8 Нормативно-правове забезпечення наукової діяльності в Україні	11	2	1	8
Модульний контроль	-	-	1	-
Разом за змістовий модуль 2	45	8	8	29
ВСЬОГО	90	16	16	58

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 8

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма заочна форма
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Науковий пошук		
1	Етапи наукового дослідження	2
2	Структура наукового дослідження	2
3	Довідкова література	2
4	Методи наукового дослідження	2
Змістовий модуль 2. Назва		
5	Структура статті як логічний шаблон	2
6	Апробація наукового дослідження	2
7	Види наукових публікації	2
8	Нормативно-правове забезпечення наукової діяльності в Україні	1
	Модульний контроль	1
РАЗОМ		16

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Науковий пошук		
1	Етапи наукового дослідження Які основні етапи проходить наукове дослідження від задуму до оформлення результатів? У чому полягає відмінність між науковим пошуком і творчим пошуком? Які інструменти інформаційних технологій можна використати для наукового пошуку?	7
2	Структура наукового дослідження Які елементи входять до структури наукового проекту? У чому полягає мета та функції реферування й анотування наукових текстів? Як правильно визначати джерела та методи збору інформації?	7
3	Довідкова література Які види словників і енциклопедій використовуються в науковому пошуку? Чим відрізняється структура словникової статті від енциклопедичної? Як визначати рівень надійності довідкових джерел?	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/B11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. __ / 9

4	Методи наукового дослідження У чому полягає відмінність між теоретичними та емпіричними методами дослідження? Які методи належать до індуктивних і дедуктивних? Чому важливо поєднувати різні методи у процесі дослідження?	8
Змістовий модуль 2. Оприлюднення результатів дослідження		
5	Структура статті як логічний шаблон Які основні структурні елементи наукової статті? Як правильно формулювати мету та завдання дослідження у статті? Яку роль відіграє огляд літератури в науковій публікації?	7
6	Апробація наукового дослідження Які існують основні форми апробації наукових результатів? Як підготуватися до виступу на конференції чи семінарі? Які вимоги висуваються до усної презентації результатів дослідження?	7
7	Види наукових публікацій У чому полягають особливості статті, тези та есе як видів наукових публікацій? Які вимоги існують до публікацій у фахових виданнях? Що таке індексація наукових праць і чому вона важлива?	7
8	Нормативно-правове забезпечення наукової діяльності в Україні Які основні закони регулюють наукову діяльність в Україні? Які є права та обов'язки науковців у сфері академічної доброчесності? Які вимоги висуваються до кваліфікаційних і дисертаційних робіт?	8
РАЗОМ		58

7. Індивідуальні самостійні завдання

Тема 1: Етапи наукового дослідження

1.1 Побудуйте схему етапів власного наукового дослідження (від формулювання проблеми до апробації результатів).

1.2 Порівняйте підходи до етапів дослідження у двох статтях із різних галузей (оберіть у Google Scholar).

1.3 Проаналізуйте приклади планів дослідження з відкритих джерел та визначте сильні та слабкі сторони.

1.4 Ведення власного термінологічного словника, (від 5 одиниць).

1.5 Опрацювання термінів: академічна доброчесність, валідне джерело, плагіат, наукова новизна, бібліографія / бібліографічний опис. Знайти визначення термінів у не менш як двох джерелах, навести приклади означених явищ, вказати джерела.

Джерело: Кримський С. (2002) Наука. Філософський енциклопедичний словник. Київ. Абрис. 410-411

Тема 2: Структура наукового дослідження

2.1 Складіть структурний план наукової роботи на прикладі власної теми.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 10

2.2 Проаналізуйте 1–2 наукові статті у фахових журналах і визначте, наскільки автори дотримуються класичної структури (вступ, методи, результати, висновки).

2.3 Складіть таблицю з прикладами правильних та помилкових формулювань мети й завдань дослідження.

2.4 Реферування матеріалів (науково популярного та академічного джерела) з тем, що стосуються перекладознавства: переклад власних імен, алітерація в перекладі, калька як вид перекладу, наукова та народна етимологія, фальшиві друзі перекладача.

2.5 Аналіз «невалідного» джерела з теми із доказами та поясненнями.

Тема 3: Довідкова література

3.1 Зробіть огляд 2–3 довідкових джерел (словників, енциклопедій) з обраної теми та порівняйте їхній зміст.

3.2 Складіть перелік найкорисніших онлайн-довідників для філологічних досліджень.

3.3 Підготуйте коротку рецензію на один зі словників, оцініть його повноту та актуальність.

3.4 Написання анотації за вимогами (наявність обов'язкових елементів, відповідність стилю, формі та обсягу).

3.5 Опрацювання статті Klimova, V. F. (2013) Common mistakes in writing abstracts in English. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* #93. 512 – 516.

Джерело:

Oxford English Dictionary. (n.d.). OED online. Retrieved August 31, 2025, from <https://www.oed.com>

Тема 4: Методи наукового дослідження

4.1. Порівняйте переваги та недоліки якісних і кількісних методів дослідження.

4.2. Виберіть тему та сформулюйте, які методи ви застосували б для її вивчення, обґрунтуйте вибір.

4.3. Проаналізуйте методологічну частину статті з наукового журналу та визначте відповідність методів поставленим завданням.

4.4 Аналіз двох статей з Вікіпедії (короткої та розгорнутої, відповідно до теми дослідження). Порівняння україномовної та англomовної статті з теми.

4.5. Аналіз словникової статті з Загнітко А. (2012) Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни. Донецьк. ДонНУ. Або: Баркасі В. В., Каленюк С. О., Коваленко О.В. (2017). Словник лінгвістичних термінів для студентів філологічних факультетів. Миколаїв. За темою дослідження.

Джерело:

Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5th ed.). SAGE.

Тема 5: Структура статті як логічний шаблон

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 11

5.1. Виберіть наукову статтю з вашої спеціальності та проаналізуйте її відповідність міжнародним вимогам до структури.

5.2. Напишіть вступ і постановку проблеми до статті на обрану тему (1–2 абзаци).

5.3. Порівняйте приклади наукових статей у журналах Scopus чи Web of Science за структурою IMRaD.

5.4 Опрацювання статті: Microsoft. (2021). Поради зі створення й показу ефективних презентацій. Відновлено з <https://support.microsoft.com/uk-ua/office>.

5.5 Створення презентації Power Point за темою дослідження.

Джерело:

American Psychological Association. (2020). Publication manual of the American Psychological Association (7th ed.). APA.

Тема 6: Апробація наукового дослідження

6.1 Підготуйте короткий виступ (5–7 хв) з презентацією результатів свого дослідження.

6.2 Складіть анотацію до статті для участі в науковій конференції.

6.3. Знайдіть приклади міжнародних конференцій у своїй сфері й визначте вимоги до подачі матеріалів.

6.4 Ведення термінологічного словника (від 5 одиниць).

6.5 Підготувати короткий усний виступ за темою дослідження.

Джерела:

Elsevier. (n.d.). Guide for authors. Retrieved August 31, 2025, from <https://www.elsevier.com/authors>

Наумовець А.Г. (2003). Ви віч-на-віч з аудиторією: дещо про «технологію» підготовки наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проектів. Київ. Наукова думка.

Тема 7: Види наукових публікацій

7.1 Порівняти вимоги до написання тез, статті та есе.

7.2 Підготувати план майбутньої наукової публікації у фаховому виданні.

7.3 Знайти приклад статті в українському чи міжнародному журналі та визначте її тип (оглядова, експериментальна, теоретична тощо).

7.4 Проаналізувати статтю й відео: Ніколаєв Є. (2020) Короткі поради: Як написати тези до доповіді чи дипломної роботи? Відновлено з <https://saiup.org.ua/novyny/korotki-porady-yak-napysaty-tezy-do-dopovidi-chy-dyplomnoyi-roboty/>.

7.5 Написання чорнового варіанту тез за темою дослідження.

Джерело:

Scopus. (n.d.). Content coverage guide. Retrieved August 31, 2025, from <https://www.elsevier.com/solutions/scopus>

Тема 8: Нормативно-правове забезпечення наукової діяльності в Україні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк ___ / 12

8.1 Ознайомтеся із Законом України «Про освіту» та выпишіть основні положення, що стосуються академічної доброчесності.

8.2 Проаналізуйте вимоги МОН України до оформлення дисертацій та кваліфікаційних робіт.

8.3 Порівняйте українські нормативні документи з міжнародними рекомендаціями щодо академічної доброчесності.

8.4 Аналіз чорнового варіанту тез одного з колег, обговорення змістовного наповнення, відповідності структурі та мовного й графічного оформлення роботи. Внесення правок.

8.5. Коригування власного чорнового варіанту тез за допомогою колег.

Джерела:

Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). Law of Ukraine on education (№ 2145-VIII). Retrieved August 31, 2025, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Ministry of Education and Science of Ukraine. (2019). Academic integrity in Ukrainian higher education institutions: Recommendations. Retrieved August 31, 2025, from <https://mon.gov.ua>

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 13

Результат навчання	Методи навчання
	ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання тез.
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання тез)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 14

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 15

Результат навчання	Методи контролю
	завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 16

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	30
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	30
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали) : 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт	20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр денна форма
Відповіді на заняттях	10
Участь у дискусії	5
Виконання тестових завдань	5
Виконання та захист практичних завдань	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	30

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{УД100} \times ВК_{УД} + P_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ} + P_{ПЗ100} \times ВК_{ПЗ}) \times K_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{УД100}$, $P_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{УД}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ПЗ}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді на заняттях, за участь у дискусії, за виконання тестових та практичних завдань.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 17

Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, які встановлені за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання цих робіт (дані для розрахунку вагових коефіцієнтів наведено в табл. «Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять»);

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань модульного контролю ¹	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк ___ / 18

дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/B11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 19

11. Глосарій¹

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Наукове дослідження	Scientific research
2	Етапи наукового дослідження	Stages of scientific research
3	Науковий пошук	Scientific inquiry
4	Наукові джерела	Scientific sources
5	Інформаційні технології	Information technologies
6	Штучний інтелект	Artificial intelligence
7	Структура наукового дослідження	Structure of scientific research
8	Реферат	Abstract
9	Анотація	Annotation
10	Довідкова література	Reference literature
11	Словник	Dictionary
12	Енциклопедія	Encyclopedia
13	Методологія	Methodology
14	Емпіричний метод	Empirical method
15	Індукція	Induction
16	Дедукція	Deduction
17	Аналіз	Analysis
18	Гіпотеза	Hypothesis
19	Структура наукової статті	Structure of a scientific article
20	Постановка проблеми	Problem statement
21	Апробація дослідження	Research approbation
22	Наукове спілкування	Scientific communication
23	Наукова публікація	Scientific publication
24	Нормативно-правове забезпечення	Regulatory and legal support
25	Експертиза наукової роботи	Expertise of a scientific work
26	Логічний шаблон	Logical template
27	Конференція	Conference
28	Симпозіум	Symposium
29	Форум	Forum
30	Індексація наукових видань	Indexing of scientific journals

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 20

12. Рекомендована література

Основна література

1. Булавинець, В. М. (2023). *Методологія наукових досліджень: навч. посібник*. Вилучено з https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49323/1/Posibnyk_MND.pdf 3
2. Вітченко, А. О., & Вітченко, А. Ю. (2020). *Основи наукових досліджень у вищій школі: підручник*. Київ: ФОП Ямчинський О. В. Вилучено з <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052991.pdf>
3. Мальська, М., & Паньків, Н. (2020). *Основи наукових досліджень: навч. посібник*. Львів: Видавництво ЛНУ ім. І. Франка. Вилучено з <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Osnovy-naukovykh-doslidzhen-Pan-kiv-Malska.pdf>

Допоміжна література

1. Булавинець, В. М. (2023). *Методологія наукових досліджень: навч. посібник*. Вилучено з https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49323/1/Posibnyk_MND.pdf 3
2. Вітченко, А. О., & Вітченко, А. Ю. (2020). *Основи наукових досліджень у вищій школі: підручник*. Київ: ФОП Ямчинський О. В. Вилучено з <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052991.pdf>
3. Канчура, Є. О. (2019). Відтворення класичного сюжету засобами фентезі доби постмодернізму. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*, 3(91), 44–53.
4. Канчура, Є. О. (2021). Terms introduced by fantasy writers: Usage in academic context. У Т. М. Рязанцева, Є. О. Канчура, & О. В. Тихомирова (Ред.), *Виклики українського перекладу та теоретичні аспекти дослідження літератури фентезі: Збірник матеріалів наукових семінарів Центру з Дослідження Літератури Фентезі при Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (26 листопада 2019, 8 січня 2021) (с. 100–107)*. Київ.
5. Канчура, Є. О., & Власюк, К. А. (2024). Шекспірівські проєкти в театральній історії Житомира. *Брехтівський часопис (Brecht-Heft): статті, есе, переклади: Збірн. наук. праць (філолог. науки)*, (10), 41–60. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка.
6. Канчура, Є. О., & Заліщук, Л. О. (2024). Формування літературного ландшафту міста засобами комплексного краєзнавчого проєкту. *International Journal of Slavic Studies*, 6, 95–107.
7. Кримський, С. (2002). Наука. У *Філософський енциклопедичний словник (с. 410–411)*. Київ: Абрис.
8. Наумовець, А. Г. (2003). Ви віч-на-віч з аудиторією: дещо про «технологію» підготовки наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проєктів. Київ: Наукова думка.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.05- 05.01/В11.10/Б/ОК4 -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 21

9. Сидоренко, В. (2024). Методологія і методи наукових досліджень: навч.-метод. посібник. Вилучено з <http://bit.ly/47TDx16>
10. Черниш, О. А., Могельницька, Л. Ф., & Канчура, Є. О. (2022). Електронний багатомовний термінологічний словник у навчальній практиці майбутніх прикладних лінгвістів. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»), 4(9), 355–365.
11. American Psychological Association. (2020). Publication manual of the American Psychological Association (7th ed.). APA.
12. Chernysh, O. A., Vakaliuk, T. A., Kanchura, Y. O., Plakhotniuk, N. P., Başaran Uysal, B. C., & Panchenko, N. A. (2023). Survey on the use of electronic multilingual terminological dictionary. In E. Smyrnova-Trybulska (Ed.), E-learning (Vol. 15): E-learning & Artificial Intelligence (AI) (pp. 265–278). Katowice–Cieszyn. <https://doi.org/10.34916/el.2023.15>
13. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (5th ed.). SAGE.
14. Elsevier. (n.d.). Guide for authors. Retrieved August 31, 2025, from <https://www.elsevier.com/authors>
15. Klimova, B. F. (2013). Common mistakes in writing abstracts in English. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 93, 512–516.
16. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2019). Academic integrity in Ukrainian higher education institutions: Recommendations. Retrieved August 31, 2025, from <https://mon.gov.ua>
17. Scopus. (n.d.). Content coverage guide. Retrieved August 31, 2025, from <https://www.elsevier.com/solutions/scopus>
18. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). Law of Ukraine on education (№ 2145-VIII). Retrieved August 31, 2025, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Academia.edu. (n.d.). Retrieved August 31, 2025, from <https://www.academia.edu/>

American Psychological Association. (n.d.). Quotations. APA Style. Retrieved August 31, 2025, from <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/citations/quotations>

Google Scholar. (n.d.). Retrieved August 31, 2025, from <https://scholar.google.com/>

Grammarly. (n.d.). Retrieved August 31, 2025, from <https://www.grammarly.com>

LanguageTool. (n.d.). Retrieved August 31, 2025, from <https://languagetool.org>

Slovnyk.ua. (n.d.). Транслітерація. Retrieved August 31, 2025, from <https://slovnyk.ua/translit.php>

VAK.in.ua. (n.d.). Довідник публікацій. Retrieved August 31, 2025, from <https://vak.in.ua/do.php>